

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 61/2026 van 31 maart 2026

Betreft: een voorstel van decreet *tot wijziging van het decreet van 17 januari 1994 tot vaststelling van de werking van de commissies van onderzoek ingericht in de Raad van de Duitstalige Gemeenschap* (CO-A-2026-004)

Trefwoorden: parlementair onderzoek – geheimhouding – gesloten deuren – toegang – publicatie

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, met name op artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op de adviesaanvraag van mevrouw Patricia Creutz-Vilvoye, voorzitter van het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap (hierna de "aanvrager"), ontvangen op 12 januari 2026;

Gelet op de aanvullende informatie, ontvangen op 5 februari 2026;

Brengt de Autorisatie- en Adviesdienst van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit") op 31 maart 2026 het volgende advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

Enkel adviezen met betrekking tot ontwerpen en voorstellen met rang van wet, die uitgaan van de federale overheid, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie worden zowel in het Nederlands als in het Frans door de Autoriteit gepubliceerd. De 'Originele versie' is de versie die gevalideerd werd.

1. De aanvrager verzoekt om het advies van de Autoriteit aangaande een voorstel van decreet tot wijziging van het decreet van 17 januari 1994 tot vaststelling van de werking van de commissies van onderzoek ingericht in de Raad van de Duitstalige Gemeenschap (hierna "voorstel").

Context en voorgaanden

2. Artikel 44 van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap, die verwijst naar artikel 40 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, kent het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap het parlementaire onderzoeksrecht toe. Op basis hiervan werd de toepassing van het onderzoeksrecht in de Duitstalige Gemeenschap geregeld in het decreet van 17 januari 1994 tot vaststelling van de werking van de commissies van onderzoek ingericht in de Raad van de Duitstalige Gemeenschap.

3. Het voorliggende voorstel van decreet tot wijziging van het decreet van 17 januari 1994 tot vaststelling van de werking van de commissies van onderzoek ingericht in de Raad van de Duitstalige Gemeenschap heeft tot doel de werkwijze van de onderzoekscommissies te actualiseren en te verduidelijken.

4. Het voorstel strekt ertoe een regeling in te voeren voor de bekendmaking van de informatie die onder de geheimhoudingsplicht valt bedoeld in het decreet van 17 januari 1994 tot vaststelling van de werking van de commissies van onderzoek ingericht in de Raad van de Duitstalige Gemeenschap (hierna: decreet van 17 januari 1994). Zo zou de geheimhouding in principe worden opgeheven hetzij vijftig jaar na de bekendmaking van het verslag van de parlementaire onderzoekscommissie hetzij, bij ontstentenis van een verslag, "na het einde van het mandaat van de commissie" hetzij na de specifieke termijn die langer is dan vijftig jaar bepaald door het Parlement. Een onderzoekscommissie die speciaal voor dit doel wordt ingesteld zou eveneens de geheimhouding kunnen opheffen voor het verstrijken van de bovengenoemde termijn – maar alleen om tegemoet te komen "aan de behoeften van een gerechtelijk onderzoek" en wanneer het gaat om de getuigenis van een overleden persoon – of deze termijn verlengen zonder dat de geheimhouding langer dan honderd jaar kan worden gehandhaafd.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

2.1 Doeleinde van de principiële geheimhouding van de onderzoekscommissies in het decreet van 17 januari 1994

5. Krachtens artikel 3 van het decreet van 17 januari 1994 zijn de vergaderingen van een parlementaire onderzoekscommissie niet openbaar, tenzij de commissie (soverein) anders beslist.

6. Gevraagd naar het **doeleinde van de principiële geheimhouding van de onderzoekscommissies**, verduidelijkt de aanvrager: *"In de voorbereidende werken van het decreet van 17 januari 1994 wordt toegelicht dat men zich aanvankelijk wilde baseren op de federale tekst (de wet van 3 mei 1880) en dat de vergaderingen van de onderzoekscommissies waarbij getuigen of deskundigen worden gehoord, openbaar zouden zijn."*¹

*Daarop werd een amendement ingediend met het principe van geheime vergaderingen van de onderzoekscommissies.*²

Het voorstel van decreet en dit amendement zijn aan de Raad van State voorgelegd. De Raad van State heeft hierover het volgende opgemerkt:

*"De vraag rijst, eensdeels, of niet moet worden voorzien in de mogelijkheid voor de commissie om te beslissen dat de vergadering openbaar kan verlopen ook wanneer geen getuigen of deskundigen worden gehoord en, anderdeels, of het, gelet op de voorgestelde geheimhoudingsplicht, niet de voorkeur verdient de principiële beslotenheid van de vergaderingen te behouden inzonderheid wanneer getuigen of deskundigen worden gehoord, onder voorbehoud van de bevoegdheid van de commissie om anders te beslissen."*³

*In het commissieverslag werd uiteindelijk beslist dat de onderzoekscommissies in principe in geheime zitting vergaderen, tenzij de onderzoekscommissie anders beslist.*⁴

Destijds werd dus op basis van de opmerking van de Raad van State gekozen voor het principe van geheime vergaderingen van de onderzoekscommissies. Later werd, eveneens met het oog op een verbetering van de werkwijze van het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap, beslist dat de vaste commissies van het Parlement in principe in geheime zitting vergaderen (zie artikel 7 van het reglement van het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap)⁵. Op dit moment is er op politiek niveau niet de wens om dit principe te wijzigen."

7. De Autoriteit is van mening dat in de toelichting van het voorstel op zijn minst duidelijk moet worden herhaald wat het doeleinde is van de door het decreet van 17 januari 1994 toegestane principiële geheimhouding (zoals bijvoorbeeld het waarborgen van de doeltreffendheid van het recht van onderzoek door het creëren van vertrouwen⁶, het beschermen van getuigen in het algemeen, en afhankelijk van het geval, hun nakomelingen⁷...). Dit doeleinde vormt immers een van de kernelementen van het dispositief van het parlementair onderzoek en van de beoordeling van het evenwicht tussen de rechten en belangen die in het geding zijn bij de toegang van het publiek tot de betrokken persoonsgegevens.

¹ *Parl. St.*, Parlement van de Duitstalige Gemeenschap, 1992-1993, nr. 96/1.

² *Parl. St.*, Parlement van de Duitstalige Gemeenschap, 1992-1993, nr. 96/2.

³ Advies Raad van State nr. 22.844/4 van 19 oktober 1993, blz. 3.

⁴ *Parl. St.*, Parlement van de Duitstalige Gemeenschap, 1992-1993, nr. 96/6.

⁵ *Parl. St.*, Parlement van de Duitstalige Gemeenschap, 1998-1999, nr. 152/1, blz. 1.

⁶ Zie Cass., 1 maart 2023, P.22.1352.F, § 10, tweede lid.

⁷ In zijn advies nr. 77.486/2 van 14 maart 2025, met betrekking tot het recht op eerbiediging van het privéleven, preciseert de Raad van State het volgende: "Of zelfs het recht op leven wanneer het bijvoorbeeld gaat om de bescherming van een getuige of van zijn nakomelingen tegen handelingen die erop gericht zouden zijn dat recht te schenden.", voetnoot nr. 4.

Dit wordt momenteel niet duidelijk genoeg vermeld in de toelichting bij het voorstel.

8. Het voorstel voorziet in een actualisering en verduidelijking van de werkwijze van de onderzoekscommissie en meer bepaald de geheimhoudingsplicht met betrekking tot documenten die voortkomen uit een geheim parlementair onderzoek, met name:

- ofwel vervalt de geheimhouding automatisch 50 jaar na de bekendmaking van het verslag van de onderzoekscommissie hetzij, bij ontstentenis van een verslag, vijftig jaar na het einde van het mandaat van de commissie (ontworpen artikel 3, achtste lid van het decreet van 17 januari 1994);
- ofwel vervalt zij automatisch na een langere termijn die door het Parlement wordt vastgesteld, op verzoek van de commissie, en "indien uit het onderzoek blijkt dat zulks noodzakelijk is", zonder dat die termijn meer dan 100 jaar mag bedragen (ontworpen artikel 3, achtste lid, en artikel 13, derde lid van het decreet van 17 januari 1994);
- voor het verval van de bovengenoemde termijnen "kan" het Parlement, op eigen initiatief of op verzoek van een "derde", een onderzoekscommissie instellen die beslist over een eventuele verlenging van de betrokken termijn voor de stukken die de commissie bepaalt, zonder dat die termijn in totaal meer dan 100 jaar mag bedragen (ontworpen artikel 3, tiende lid van het decreet van 17 januari 1994);
- ten slotte, voor het verval van de bovengenoemde termijnen (in de eerste twee bolletjes), kan een rechter, ten behoeve van zijn gerechtelijk onderzoek, het Parlement verzoeken om de geheimhouding met betrekking tot een getuigenis van een overleden persoon op te heffen, en "kan" het Parlement een onderzoekscommissie instellen die hierover beslist (voor de stukken die de commissie bepaalt) (ontworpen artikel 3, negende lid van het decreet van 17 januari 1994);
- in alle gevallen wordt de geheimhouding na 100 jaar automatisch opgeheven.

9. In principe en onder voorbehoud van alle latere opmerkingen ziet de Autoriteit geen belemmeringen op het vlak van gegevensbescherming om de wetgever de regels inzake de geheimhouding binnen parlementaire onderzoekscommissies te verduidelijken en te actualiseren.

10. Wat betreft de mogelijke verlenging van de termijn tot geheimhouding, zoals bedoeld in ontworpen artikel 3, laatste lid decreet van 17 januari 1994, is de Autoriteit echter wel van mening dat in de toelichting dient te worden verduidelijkt wat de mogelijke redenen zijn voor zo een verlenging. De aanvrager verduidelijkt in dit kader dat het mogelijk is dat *"er ook na 50 jaar nog steeds een risico op represailles bestaat en dat een verlenging van de beschermingsperiode bijgevolg*

gerechtvaardigd is, bijvoorbeeld wanneer de gevaarlijke personen tegen wie een verklaring werd afgelegd nog leven of wanneer de organisatie waarin deze personen actief waren nog steeds bestaat."

2.2 Doeleinde van het parlementair onderzoek en doeleinde van de opheffing van de geheimhouding

11. Wat het **doeleinde van het parlementair onderzoek** betreft, bepaalt ontworpen artikel 1 van het decreet van 17 januari 1994 dat het Parlement haar recht van onderzoek uitvoert bij artikel 44 van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap, en bepaalt ontworpen artikel 13 van hetzelfde decreet het volgende: *"De commissie maakt van haar werkzaamheden een verslag, dat openbaar is. Zij vermeldt haar conclusies en formuleert, in voorkomend geval, opmerkingen over de verantwoordelijkheden die door het onderzoek aan het licht zijn gebracht, en voorstellen over een wijziging van de wetgeving."*

Het dispositief van het decreet geeft geen nadere precisering van het doeleinde van het parlementair onderzoek.

12. In dit kader is de Autoriteit van mening dat het decreet, in het licht van artikel 22 van de *Grondwet*, aan voorspelbaarheid zou winnen indien het doeleinde van het parlementair onderzoek zou worden geëxpliciteerd in het dispositief van het decreet of op zijn minst duidelijk zou worden aangegeven in de toelichting van het voorstel. In het licht van dit doeleinde zal elke verdere verwerking van gegevens overeenkomstig artikel 6.4 van de AVG worden beoordeeld, met name in het kader van de toegang van het publiek tot notulen van getuigenissen of neergelegde stukken die persoonsgegevens bevatten.

13. Met het voorstel wenst men een nieuw artikel 13.1 toe te voegen aan het decreet van 17 januari 1994 waarbij men het **doeleinde van de opheffing van geheimhouding** voor onderzoekscommissies, en meer bepaald ontworpen artikelen 3, achtste tot tiende lid, en 13, derde lid, verduidelijkt, namelijk: *"een evenwicht te bewerkstelligen tussen de bescherming van het recht op eerbiediging van het privéleven, het recht op informatie, de doeltreffendheid van het parlementair onderzoek en de mogelijkheid om mee te werken aan een gerechtelijk onderzoek"*.

De Autoriteit verwelkomt deze verduidelijking.

2.3 Gevolgen van de opheffing van de geheimhouding

14. De Autoriteit heeft de aanvrager gevraagd om haar te verduidelijken wat er specifiek gebeurt met stukken of processen-verbaal van bv. getuigenissen die van de status van 'geheim' naar de status 'openbaar' gaan (in principe na 50 jaar):

"Na het verstrijken van de geheimhoudingsplicht vallen de documenten uit geheime vergaderingen van de onderzoekscommissie onder de Archiefregeling voor het Parlement van de Duitstalige

Gemeenschap van 16 maart 2020 (Archivordnung für das Parlament der Deutschsprachigen Gemeinschaft vom 16. März 2020).

§9, lid 1, van de Archiefregeling bepaalt het volgende: De inzage vindt plaats in de lokalen van het Parlement – in de regel in de leeszaal van de Parlementsbibliotheek, met inachtneming van de daar geldende toegangs- en gedragsregels. De toegang tot de in §8, lid 2, genoemde documenten kan ook buiten de leeszaal plaatsvinden. Met uitzondering van tentoonstellingsdoeleinden is het uitlenen van archiefstukken buiten het parlamentsgebouw niet toegestaan.

De documenten uit geheime vergaderingen van de onderzoekscommissie zullen niet vrij toegankelijk op het internet worden geplaatst. Deze documenten kunnen enkel op verzoek in het Parlement worden geraadpleegd.”

15. De Autoriteit neemt akte van deze uitleg en is van oordeel dat deze juridische regeling duidelijk in het dispositief van het voorstel moet worden opgenomen (of minstens in de toelichting).

16. Wat betreft het openbare karakter van het verslag (ontworpen artikel 13, lid 1 decreet van 17 januari 1994), verduidelijkt de aanvrager het volgende:

"Het verslag van de onderzoekscommissie is openbaar in de zin dat het op de website van het Parlement, in de juridische databank⁸ gepubliceerd wordt. Het verslag is dan voor iedereen toegankelijk.

Aansluitend wordt het verslag in een plenaire vergadering (die in principe openbaar is) voorgesteld, en deze stemt na het debat over de conclusies van de onderzoekscommissie (zie artikel 45 §4 van het reglement van het Parlement → dit artikel betreft de algemene werkwijze van de commissies en is overeenkomstig artikel 101 van het reglement van toepassing op de onderzoekscommissies, voor zover het decreet van 17 januari 1994 niets anders bepaalt)."

17. Op de vraag of er persoonsgegevens kunnen te vinden zijn in het verslag, duidt de aanvrager:

"Het is niet mogelijk deze vraag eenduidig te beantwoorden, aangezien de onderzoekscommissie over een zekere beoordelingsmarge beschikt om te bepalen welke informatie in het verslag wordt opgenomen. De onderzoekscommissie gaat echter voorzichtig om met informatie die tijdens vergaderingen achter gesloten deuren werd verkregen wanneer zij het verslag opstelt. De onderzoekscommissie moet daarbij een evenwicht zoeken tussen concurrerende belangen, om zowel recht op eerbiediging van het privéleven als het recht op informatie te waarborgen.

Bovendien wordt in de memorie van toelichting verduidelijkt dat: "Dit verslag moet de werkzaamheden van de onderzoekscommissie weergeven, zonder dat het volledige verloop van de commissievergaderingen hoeft te worden opgenomen." Dit maakt het mogelijk dat gevoelige informatie niet noodzakelijk in het verslag wordt opgenomen. Het is echter wel mogelijk in voorkomend

⁸ <https://pdg.be/desktopdefault.aspx/tabid-6056/>.

geval dat de identiteit van de gehoorde deskundigen of die van de politieke verantwoordelijke in het verslag van de onderzoekscommissie wordt vermeld.”

18. De Autoriteit begrijpt uit het dispositief van het decreet en de uitleg van de aanvrager dat het in deze aldus kan gaan over een publicatie van persoonsgegevens op het internet.

19. Hoewel de Autoriteit erkent dat het aan de soevereine beoordeling van de onderzoekscommissie toekomt geval per geval te beslissen welke informatie in het verslag komt te staan, is de Autoriteit van mening dat - in overeenstemming met het beginsel van de minimale gegevensverwerking - de publicatie beperkt dient te blijven tot wat strikt noodzakelijk is om het doel of de doelen te bereiken waarvoor de publicatie is bedoeld.

20. De Autoriteit leidt uit het dispositief af dat de verslagen worden gepubliceerd met het oog op het informeren van het publiek. Dit dient duidelijk te worden opgenomen in het dispositief van het voorstel.

21. De Autoriteit meent eveneens dat *in casu* de volgende waarborgen ter bescherming van de rechten en vrijheden van de betrokkenen passend kunnen zijn:

- i. het voorzien van een strikt anonieme bekendmaking, in de gevallen waarin deze volstaat met het oog op de verwezenlijking van de beoogde doeleinden (het informeren van het publiek) (zie randnummer 19).
- ii. waar geen strikt anonieme bekendmaking mogelijk is en waar de onderzoekscommissie dit mogelijk en gewenst acht de (schriftelijke) toestemming van de betrokken personen voor de bekendmaking vragen (zoals bijvoorbeeld van de betrokken deskundige).

OM DEZE REDENEN

de Autoriteit,

is van oordeel dat minstens de volgende wijzigingen geboden zijn in het voorstel:

- in de toelichting bij het voorstel dient op zijn minst duidelijk moet worden herhaald wat het doeleinde is van de door het decreet van 17 januari 1994 toegestane principiële geheimhouding (randnummers 5-7);
- verduidelijken in de toelichting wat de mogelijke redenen zijn voor een mogelijke verlenging van de termijn tot geheimhouding, zoals bedoeld in ontworpen artikel 3, laatste lid decreet van 17 januari 1994 (randnummer 10);
- het doeleinde van het parlementair onderzoek duidelijk aangeven in het dispositief van het decreet of op zijn minst in de toelichting van het voorstel (randnummers 11 en 12).
- de juridische regeling inzake de toegang van het publiek in het dispositief opnemen (of op zijn minst in de toelichting) overeenkomstig randnummers 14 en 15;
- het doeleinde van de publicatie duidelijk opnemen in ontworpen artikel 13 van het decreet (randnummer 20).

Voor de Autorisatie- en Adviesdienst,
(get.) Alexandra Jaspar, Directeur